Tainted Money for Noble Causes: 5/6/01). Chicago-Loop - 3/27/04

Introd: KDH—Didn't like Lamb last night...Why, what did he speak about? Share w you some my dilemmas 27 yrs Presy Yeshiva University. a) MOONIES: b) OPM--\$10M I debatd w self. > you=slf-righteous, put yrself my place: verge bankruptcy FYI on OPM: nvr paid! ST: חיים שווארץ -- ווידער גארנישט SOCTY reg'y rocked scandals: govt, law, ind'y, businss in all world-ENRON... BUT tod: dignty Tor/othr insttns -- conflict betw high morl demnds//legit needs of synggs, schools, etc. 🔾 yeshiva in despert straits; no survv w-o שקר... friendly official willing overlook;OK? When ethicl issues~charities, rel/sec, hv claim on publ trust- mr acute/poignnt EX: United Way/Hale House in Harlem. Ivan Boesky/--nursing home business, drugs, all kinds abuses --we depressd/confusd/angry. Rightly so! Charities not always concernd origin gifts: Gen.Booth, founder Salvation Army: "only thing wrong w tainted \$=t'aint enough of it." Cynical, now outmoded We=mr sensty/sophstctd: mr care in accept'q \$ fr racist/tobacco, drugs, Mafia So, let's consdr matttr calmly/seriously fr J, esp hal'c, sources; not shy away fr consequences, -- & not b blind to subtleties/ambiquities _____ **FIRST**: distingsh bet *rcvg* \$\$ fr taintd source/*itslf* engagg in illegl/immorl acts Q at outset—yeshiva in trouble—answ by R. Moshe Feinstein אגרות משה אבל ודאי אנחנו מוזהרים מהשי"ת שצונו בתורתו הק' להזהר מליקח יותר מכפי שתנאי הממשלה קבעו ליתן אף שיכולים להשיג יותר מאיזה פקידים שירצו להטיב להם שלא כהתנאים הקבועים וכ"ש שאסור לשקר במספר התלמידים וכד', שלבד שהוא איסור גזל הרי איכא בזה גם איסורים הגדולים של אמירת <u>שקרים</u> וכזבים <u>וגניבת דעת,</u> וגם חלול השם ובזיון התורה ולומדיה ואין בזה שום הוראת היתר בעולם וכמו שהקב"ה שונא גזל בעולה כן הקב"ה שונא בתמיכת התורה ולומדיה ע"י גזל, ואיכא בזה <u>גם משום רודף את גדולי התורה ותלמידיהם הנזהרים ביותר משמץ גזל וכדומה.</u> On latter—story of Rav: "So, close the yeshiva!" חידושי הרי"ם בסיני – "וכל העם רואים את הקולות". מדוע? אלא שבלה"ק יש ומלה אחת מתפרשת באופנים שונים לפי הכתיב, ולכן "לא תגנוב" יכול להתפרש כ"לו תגנוב", דהיינו, לשם שמים, ולפיכך הראה הקב"ה את ישראל לראות גם את הכתיב SO: **No compromise** on crimnal/illicit activ'y *no mattr how vital charity is.* AND: No mony laund'g;=itself immoral activty (as: דד"ד, גניבת דעת, הברחת מכס, AND: even no accepting gift from wholly acquired איסור—as: drug/Mafia \$ **IKE:** "purer than Caeser's wife"/"cleaner than hound's tooth" Is hard t disagree w this clear morl mandate/demand f ethical purity. _____ **BUT WHAT IF NO ILLEGAL ACTS. BUT TAINTED SOURCES?** What if source is not clearly criminal but questnbl? What of Nobel Laureates are they accepting tainted \$\$? Gift from Rockefeller fund? Carnegie? Ford?

DILEMMA: On 1 hand—End not justify means...othr: Really? Fathr steal bread t feed starving child—in Concent Camp-- Can simple maxims determine policy?

Land of the fall

AGAIN: On 1 hand Tainted \$ -distorts mission of inst'n/ pollutes vision. Also: If accept gift=endorses illegl/immorl act'y. Other: How far does inst'n hv t search? Can guarntee anyone totally ethic!? Kohelet: כי אדם אין צדיק בארץ אשר . Is any businss=totally innocent cutt'g corners? How far investgt labor reltns/environ'l polcy/origin funds?

If accept \$ fr מגלי עריות or מוללי שבת, should we nt take fr shady businsses?

BUT: DOES THE HAL AGREE with this strict line? Let us test in 3 areas:

ָּבֶּתְ תָּנְשׁוּ פָּפֶתְ וְחֹלֶה אֵין רָע, הַקְּרִיבָהוּ נָא לְפָּתְעָן לָע וְכִי תַנִּישׁוּ פָּפֶתְ וְחֹלֶה אֵין רָע, הַקְרִיבָהוּ נָא לְפָּתְעָן (מִּ לֹאכִי א-ח-וְכִי תַנְּשׁוּן עָוַר לִזְבֹּת אֵין רָע וְכִי תַנְּשׁוּ בְּנֵיךָ אִמֵּר ה' צבא-ות הַיִּרֶצְרָ אוֹ הַיִּשָּׁא פָנֵיךָ אִמֵּר ה' צבא-ות

רמב"ם -בהמה שנולד בה אחת מן הטרפיות האוסרות אותה באכילה אסורה לגבי המזבח: הקריבהו... **חתם סופר:** לרמב"ם כי איכא בבהכ"נ ס"ת כשרים ושלימים <u>לא שפיר דמי</u> למיקרי בס"ת חסר אות א' משום הקריבהו נא לפחתך

<u>ST:</u> gives taxi driver exact fare, obvious wrinkle, Why, not correct? Yes, but not right... SO: "taintd" & bannd. BT—<u>only</u> לא שפיר דמי. Nt quite immorl... Hal'c imprprty

מהב"ע-משנה סוכה כ"ט ע"ב--לולב הגזול פסול [2]

ג) דב' כג-יט--לא תביא אתנן זונה... בית ה"א לכל נדר כי תועבת ה"א גם שניהם: ב"ק ס"ה: נתן לה באתננה חיטין ועשאן סולת, זיתים ועשאן שמן, ענבים ועשאן יין, ...ב"ש אוסרין / ב"ה מתירין (<u>ולא</u> שינוייהם). וכ"9 רמב"ם: אתנן זונה... מותרין לבדק הבית שהרי הן משתנין, אבל גופן של אתנן לא יעשה ריקועין (=ציפוי זהב למזבח)

Hal: if object שינוי ויאוש then objct חייב לשלם, so: probbly can accpt \$ fr Mafia t buy car f shul, bt nt stoln car itslf

So, Hal technicly forbd only illicit gift itslf; Wht if fungible, nt slf? Apprntl'y OK!

WHAT HAL SEEMS T BE SAYING is: Some acts--out completely; others—kosher; many others—shouldn't be done, but if done, can use results.

Hal thus affirms ethicl control, bt realistic'y avoids morl-legl extrmsm Lf=complicatd/complx; can't ever ignore morl consdrations, bt can't solv soc's problms by invok'g simplstc formulae. *This=revelation*—act must=moral, but restrictions must=livable, not excessive. Hal condemns immorality, but shies away fr morl perfectionsm. As average not perfectionsm. As average not perfectionsm. As average not perfectionsm.

Doing busnss mod world=diffcult. Doing it ethcally—even more so! שו"ת הרשב"א: לענין כלאי כרם – " לא למלאה"ש ניתנה". שו"ת הרשב"א:

Sometms moralstic view makes If so diffcult, ordnry good J can't abide, discourges him/her--& borders on *hypocrisy*

EX: Few yrs ago, oil co. posd awkward Q: whthr **Harvard** will accept philanthr'c supprt fr compny whose stock it deemd unacceptbl on morl grounds: firm did businss w So. Africa. Wrote: "< we considr any new commitments, in view of your strng feelings re: morlty of your decision, we'd apprect know'g whthr y wish us t continue our fin'l supprt." <u>Harvard's Ans:</u> ... yes, Hrvrd would like t continue its longstandg relat'p w [your compny],

despite fact that we'll b disposing of our security holdings in your company over the next 12 months." This=mealy-mouthd cyncsm, incredbl חוצפה! Hrvrd should hv been prepd t accpt consgncs of its morl position--& should deny itslf benefts of corpt philan'y whn tht philan'y=in prt dependnt on wht Hrvrd hs condemnd as ill-gottn gains. ______ HERE INTRODUC SINGLE MOST IMPT ELEMENT: In addition to גזל, גניבת דעת, שקר, מהב"ע, mst consider most serious charge of all: **וחלול השם!** תשובות הגאונים --ששאלתם גזל הגוי במקום שאין חילוה"ש מהו. כך ראינו: לענין גזל לא אמרינן חילוה"ש אלא הלכה רווחת היא כל גזל גוי אסור, ואבדתו מותרת, אבל חילוה"ש לענין אבידה הוא ... [ו]כל מקום שיש חילוה"ש אף אבדת הגוי אסורה וכן הלכתא No hal'c decision on Taintd \$ can be rendered w-o factoring in חילול השם Wht=מלוה" Much=subjectv, but clearly: disrepute Tor/Isr. Here "public policy"=hal'c ideal: mst judge details. Must considr extnt of need vs seriousness of infraction: communal context; above all—degree of חלו"ה או קדו"ה. Should mention: all above= in relation t indivs or collectivits, but if it is כלל ישראל that=in jeopardy—all is permitted. Thus: smuggling in Js in WWII, aun-running to Isr In '48, visas f Russian Js in USSR days. Proof: אסתר **SO**: On strictly Hal grounds, syng may accpt \$100,000 fr Seagrm's/Philip Morrs Fr p-v חלוה"ש /publc policy: not all liquor=dangrous, smokg-- mny ppl modertly (besides: *is their choice* Bt, again as mattr publ policy/חילוה"של—would NOT accept \$ fr Mafia/drugs/Jews f Jesus _____ **IN SUM:** J commty must censure/expel those who steal לשם שמים; falsfy records f personl/inst'l beneft, trade in food stamps. They מחלל ש"ש. דברים פרק ל-כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאת הוא ממך ולא רחקה הוא: (יב) לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: יג) ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: (יד) כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו: We should be proud that our Torah= תורת חיים _____ To finish the discussion and not keep you in suspense—No, I did not accept the offer from the Moonies. Despite the painful need/beckoning temptation, regardlss any התירים, I refusd t flirt w חלוה"ש—& I do not regret it.

gare I Avanarack 4/2/02

Tainted Money for Noble Causes: 5/6/01)

(Revised for Homowack—and Future Lectures to Lay Audiences)

Introd: KDH—Didn't like Lamb last night...Why, what did he speak about?

My theme—a variation of "means and ends"—base means to noble ends. Can do so on several levels: thus: <u>PERSONAL</u>...each us faces such choices constyantly...even if cross line, as long as nota consistent, regular prastcice—a משובה and compensation. BUT if regular—BIG problem...

<u>SOCIETY</u> regularly rocked by scandals. So, in govt, law, industry, business in US/Canada/Isr/former USSR... Esp recent scandals ENRON, ANDERSEN...Earlier yrs--cases in public forum as investments in So. Africa (in days of Apartheid); overseas plants that run sweat-shops, underage workers, shares in tobacco companies (&n all "sin stocks").

My theme tod involves dignity of INSTITUTIONS/of moral rectitude/and the conflict tht sometimes erupts betw the high demands of moral excellence/legitimate needs of institutions. AND when ethicl issues involve charities, relig/secular, which hv claim on public trust, they prove even more acute/poignant. ESP—JEWISH INSTITIONS

Thus, rcntly: outright thievery w United Way/Hale House in Harlem. Unintentional: JTS--Ivan Boesky/Bar Ilan U., Mizrachi--nursing home business

1. EX: A worthy yeshiva is in desperate straits; no way to survive w-o falsifying some minor points for govt support. A friendly official willing to overlook. May they?

2.Let's begin w some background: Our Orth J commy recently been beset by disclosures of corrup'n, emnzzlmnt, particularly in Haredi circles—Bobov, Pupa, Skver; such as: money laundering, food stamps, inflated size student body in govt reporting, phony college courses in Rockland County, etc. These hurt all of us; esp reflected badly upon innocent Haredi inst's. Add bad publicity on "children at risk," drugs, abuse of all kinds--& we all depressed/confused/angry. Rightly so!

Taken all together, the J commy has woken up to fact: greed/sex=ubiquitous factors in If of individs/orgs-- & tm t do some'g about it

Charities were not always concerned about origin of gifts: Gen.Booth, founder of Salvation Army "The only thing wrong with tainted money is that t'aint enough of it." A cynical dictum, it's now outmoded—we hv become mr senstv/sophstctd: more care in accept'g \$ from racist grous/nations, tobacco, "sin stocks," esp drugs and Mafia \$.

3. But < we can improve situation, **must do 3 things:** explore matter w calm but probing minds fr J, esp hal'c sources; not shy away fr consequences, --& not b blind to subtleties/ambiguities

4. W this as background, let's turn to the halakhic sources for their guidance. Ask you t bear in mind: these=TENTATIVE conclusions, not my final decisions...

FIRST: must distinguish between a charity *rcvg* \$\$ from a tainted source, and *itself* engaging in illegal/immoral activities

Q I posed at outset—re: yeshiva in trouble—answ by R. Moshe Feinstein זצ"ל אגרות משה (חלק חו"מ ב' סימן כם ד"ה באיסור למוסדות תורה ליקח מהממשלה יותר מכפי התנאים שקבעה.) שו"ת אגרות משה (חלק חו"מ ב' סימן כם ד"ה באיסור למוסדות תורה ליקח מהממשלה יותר מכפי שתנאי הממשלה... אבל ודאי אנחנו מוזהרים מהשי"ת שצונו בתורתו הק' להזהר מליקח יותר מכפי שתנאים הקבועים קבעו ליתן אף שיכולים להשיג יותר מאיזה פקידים שירצו להטיב להם שלא כהר איכא בזה גם איסורים וכ"ש שאסור לשקר במספר התלמידים וכד', שלבד שהוא איסור גזל הרי איכא בזה גם איסורים הגדולים של אמירת שקרים וכזבים וגניבת דעת, וגם חלול השם ובזיון התורה ולומדיה ואין בזה שום הוראת היתר בעולם וכמו שהקב"ה שונא גזל בעולה כן הקב"ה שונא בתמיכת התורה ולומדיה ע"י הוראת היתר בעולם וכמו שהקב"ה את גדולי התורה ותלמידיהם הנזהרים ביותר משמץ גזל וכדומה.
On latter—story of Rav: "So, close the yeshiva!"

חידושי הרי"ם בסיני -- "וכל העם רואים את הקולות". מדוע? אלא שבלה"ק יש ומלה אחת מתפרשת באופנים שונים לפי הכתיב, ולכן "לא תגנוב" יכול להתפרש כ"לו תגנוב", דהיינו, לשם שמים, ולפיכך הראה הקב"ה את ישראל לראות גם את הכתיב

SO: No compromise on crimnal/illicit activ'y no mattr how vital charity is.

AND: No mony laund'g; =itself immoral activity (as: מכט, הברחת מכט, הברחת מכט, הברחת מכט —as: drug/Mafia \$

5. BUT WHAT IF NO ILLEGAL ACTS. BUT TAINTED SOURCES? What if source is not clearly criminal but questnbl? What of Nobel Laureates—are they accepting tainted \$\$? Gift from Rockefeller fund? Carnegie? Ford?

DILEMMA: On 1 hand—End not justify the means...On other: Really? Father stealing bread to feed starving child—in Concent Camp-- *Can simple maxims determine policy?*

-- דברים פּרק טז --לא תָּטָה מְשְׁפָּט לֹא תַּכִיר פָּנִים וְלֹא תַקְח שֹחְד כִּי הַשַּחְד-- -- יברים פּרק טז --לא תָטָה מְשְׁפָּט לֹא תַכִיר פָּנִים וְלֹא תַקְח שֹחְד כִּי הַשְּחָד-- distorts mission of inst'n/ pollutes vision. ALSO: If accept gift, implies charity endorses illegal/immoral activity. On other: How far does inst'n hy t search? Can anyone b found totally ethicl? Is any businss presumd totally innocent cutt'g corners? How far must we investgate labor reltns/environ'l policy/origin funds? If accept \$ fr מגלי עריות מחללי שבת, should we nt take fr shady businsses?

My expernce: during crisis--**Moonies**...(don't let on whether I accepted the offer...) (One of my convcerns: I'd promise, they not give...**ST**: Gabbai during appeal at "99ers": חיים שווארץ -- ווייטער גארנישט.). What was I to do?

ONE P-V: "purer than Caeser's wife"/"cleaner than hound's tooth" (Ike):

A case history of high moral standrds: Speaking in Oct. 2000 in Australia, Sec'y of The Joseph Rowntree Charitable Trust, an English Quaker foundation, wrote: "We try t avoid companies which are heavily involved in armamnts, brewing/distilling, retailing of alcohol as main activity, gambling, tobacco manufacture & retailing as major activity, & othr activities which=felt t harm soc>than they benefit. "Bt we're not just interested in what the company makes – we also focus on way in which company does its business – in all the markets in which it operates. This includes such things as employment conditions, equal opportunities policy and practice, the impact on the environment, attitudes to customers, openness in reporting to stakeholders, attitudes to the communities in which they operate, and

integrity in dealings. "Good corporate practice on human rights, child labour and environmental pollution is good for society but it is also good for shareholders."

Is hard t disagree w this clear morl mandate/demand f ethical purity.

6. BUT: DOES THE HAL AGREE with this strict line? Let us test in 3 areas:

אָ מלאכי א-ח--יְכִי תַגִּשׁוּן עַוַּר לִזְבּּתַ אֵין רָע וְכִי תַגִּשׁוּ פָּפֵּת וְחֹלֶה אֵין רָע, הַקְּרִיבֶהוּ נָא לְפֶּחָתֶך הַיִּרְצְךָ אוֹ הְיִשְׂא פניך אמר ה' צבא-ות

רמב"ם הל' איט"ב פ"ב ה"י-בהמה שנולד בה אחת מן הטרפיות האוסרות אותה באכילה אסורה לגבי המזבח הרי הוא אומר הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך

שו"ת **חתם סופר** ח"א (או"ח) סימן קעח ...ונ"ל דהכא אפילו לרמב"ם כי איכא בבהכ"נ ס"ת כשרים ושלימים לא שפיר דמי למיקרי בס"ת חסר אות א' משום הקריבהו נא לפחתך (מלאכי א' ח'), וארור נוכל ויש בעדרו זכר ומקריב משחת לה' (שם א' י"ד) *לא שפיר דמי*

S: "tainted" litrally! --& banned. BUT—only לא שפיר דמי. Not quite immoral... Hal'c impropriety

ב) דב' כג-יט--לא תביא אתנן זונה... בית ה"א לכל נדר כי תועבת ה"א גם שניהם: ב"ק ס"ה: נתן לה באתננה חיטין ועשאן סולת, זיתים ועשאן שמן, ענבים ועשאן יין, תני חדא: אסור/ מותר; וא"ר יוסף...ב"ש אוסרין/ב"ה מתירין. מ"ט דב"ש? דכת' גם לרבות שינוייהם. וב"ה<u>- ולא</u> שינוייהם. וכ"פ רמב"ם: אתנן זונה... מותרין לבדק הבית שהרי הן משתנין, אבל גופן של אתנן לא יעשה ריקועין | בציפוי זהב למזבח)

So, Hal *technicly* forbd only illicit gift itslf; Wht if fungible, nt self? App'y OK!

MOST IMP SOURCE--

\$) מהב"ע--משנה סוכה כ"ט ע"ב--לולב הגזול — פסול. ובגמ" שם כ"ט ע"ב—ומראשונים שם, שיש מחלוקת אמוראים אם מהב"ע פסול מה"ת או מדרבנן, (רמב"ם והמחבר—כרבי יוחנן האוסר, הגאונים והרמ"א—כשמואל המתיר) אך לכולם אסור.. (((צל"ח: על כן כשמדובר במהב"ע מד"ר, כגון לולב ביו"ט שני, שמואל מתיר דהוי תרי מד"ר, ור"יוחנן אוסר דהוי רק חד מד"ר וחד מד"א)..))

SO, assume מהב"ע אסור. Seem: **Tainted \$ prohibtd! BUT**: Hal—conditions: **1)** if object שינוי ויאוש then object חייב לשלם but חייב לשלם, *so: probbly can accept \$ fr Mafia t buy car f shul.* **2)** diff'ce betw object/act: מצה גזולה אינו יוצא;
So: *can't accpt car itslf if stolen by thm*

Simlarly: if stole cash t buy לולב, no reason t say לא יצא even tho he was מהב"ע; not technic'y מהב"ע.

7. WHAT HAL SEEMS T BE SAYING is: Some acts--out completely; others—kosher; many others—shouldn't be done, but if done, can use results.

Hal thus affirms ethical control, but realistic'y avoids moral-legal extremism. Other words: If=complicatd/complex; can't ever ignore morl consdrations, bt can't solv soc's problms by invok'g simplistic formulae.

This=some'g of revelation—act must=moral, but restrictions must=livable, not excessive. Hal condemns immorality, but shies away from moral perfectionism. As תורת חיים, Hal considers ablty ppl to obey, implement.

Doing busnss mod world=diffcult. Doing it ethcally—even more so! שו"ת הרשב"א: לענין כלאי כדם- " לא למלאה"ש ניתנה" שו"ת הרשב"א: לענין כלאי

Sometms moralstic view makes If so diffcult, ordnry good J can't abide, discourges him/her--& borders on *hypocrisy*

Few yrs ago, oil company posed awkward question: whthr **Harvard** intendd to accept philanthr'c supprt fr compny whose stock it deemd unacceptbl on morl grounds, namely, firm did business w So. Africa. Wrote t Hrvrd: "< we considr any new commitments, in view of your strong feelings re: morality of [your] decision, we'd apprect know'g whthr y wish us t continue our fin'l supprt."

<u>Harvard's response:</u> ... specific answer I would like t offer is – yes, Hrvrd would like t continue its longstandg relat'p w [your compny], despite fact that we'll b disposing of our security holdings in your company over the next 12 months."

This=mealy-mouthd cyncsm, incredbl חוצפה! Hrvrd shoulkd hv been prepd t accpt consuncts of its morl position--& should deny itslf benefts of corpt philan'y whn tht philan'y=in prt dependnt on wht Hrvrd hs condemnd as ill-gottn gains.

8. <u>BUT HERE INTRODUC SINGLE MOST IMPT ELEMENT</u>: In addition to גזל, mst consider most serious charge of all **!חלול השם**!

תשובות הגאונים --ששאלתם גזל הגוי במקום שאין חילוה"ש מהו. כך ראינו: לענין גזל לא אמרינן חילוה"ש אלא הלכה רווחת היא כל גזל גוי אסור, ואבדתו מותרת, אבל חילוה"ש לענין אבידה הוא ...

[1]כל מקום שיש חילוה"ש אף אבדת הגוי אסורה וכן הלכתא...דאמר ר' אשי אסור לגנוב דעת הבריות ואפ' דעתו של גוי.

No hal'c decision on Taintd \$ can be rendered w-o factoring in חילול השם

What constitutes חלוה"ש Much=subjectv, but clearly: disrepute תורה, שראל. Here "public policy"=hal'c construct. And in practice: must judge details. Must consider the extent of the need vs the seriousness of the infraction; the communal context; above all—the degree of חלו"ה או קדו"ה.

Should mention: all above is in relation to individuals or collectivities, but if it is characteristics, but if it is that is in jeopardy—all is permitted. Thus: smuggling in Js in WWII, gun-running to Isr in'48, visas f Russian Js in USSR days. Proof: אסתר

SO: On strictly Hal grounds, this syng *may* accept \$100,000 from Seagram's or Philip Morris. Fr p-v מלוה"ש/publc policy: not all liquor=dangerous, smoking-many people moderately (besides: is their choice—I would not ban arsenic producers bec some people use it). Bt, again as mattr publ policy/חילוה"של/would NOT accept \$ fr Mafia/drugs/Jews f Jesus

9. Aside fr חלוה"ש, Hal's morl realsm=corrct/commendbl. Strikes rght balance betw high morl rectitude/realistic assessment of what can be done in the hustle and bustle of daily life. And isn't this generally the way Hal views the world?

10. IN SUM: J commty must assiduously censure/expel those who= thieves לשם שמים; falsfy records f personal/inst'l benefit, who trade in food stamps. They=above all מחלל שם שמים.

Same tm: reject moral vigilantes/perfectionists who set the ethical bars so high, so practically unattainable, that most people throw up their hands in despair and abandon the whole enterprise of personal/collective honesty. *They can b harmful, and we should not hesitate to declare them as such.* There are too

many cases of self-appointed mischievous moral monitors who at the drop of a hat—or especially yarmulke—rise with indignation to condemn *all* Haredim (or all Orthodox or all religious Jews or all Jews or all businesses), for the few who succumb to greed, yet are far less strict with those in their own groups who are guilty of illicit sex and ill begotten gains and even murder. The halc way=way of moderation.

דברים פרק ל--כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאת הוא ממך ולא רחקה הוא: (יב) לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: (יד) כי מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: (יד) כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו:

To finish off the discussion and not keep you in suspense—**No, I did not** accept the offer from the Moonies. Despite the painful need/beckoning temptation, regardlss any התירים, I refusd t flirt w חלוה"ש—& I do not regret it.

Saltuce for Explisions

Tainted Money for Noble Causes

(The Orthodox Caucus Lecture Series on "Kevod Haberiyot"—5/6/01)

1. This lecture=part of the Orthx Caucus series on ברד הבריות—human dignity, a halakhic concept which teaches that where human dignity might be offended—such as appearing undressed in public—we may overlook certain הלכות—specifically, those that are rabbinically ordained. Thus, if I become aware that I am wearing clothing that contains שעטנז, and where the kind of מדרבנן is only מדרבנן, I need not remove that clothing if I am in public. But there is also a countervailing principle of כהוד שמים, respect for the Almighty, i.e., when an איסור מד"א is involved; there respect for God trumps the respect for human sensitivity.

There are also other forms of כבוד הציבור, respect for the community. My theme today falls mostly but not clearly into this category. It involves the dignity of institutions, the dignity of moral rectitude, and the conflict that sometimes erupts between the high demands of moral excellence and the legitimate needs of institutions.

2. Soc'y regularly rocked by scandals. So, in govt, law, industry, business....But esp intriguing recent cases in the public forum of Tainted Money for Noble Causes?—investments in South Africa (in the days of Apartheid); overseas plants that run sweat-shops, underage workers; recently: cancer research organizations that held shares in tobacco companies (but problm same f *all* tobacco).

When ethicl issues involve charities, relig/secular, which hv claim on public trust, they prove even more acute/poignant.

Thus, some time ago: irregularities w United Way; Hale House in Harlem. Some yrs ago, JTS was embarrassed>having innocently acceptd huge gift fr Ivan Boesky, who later sat in prison f fin'l crimes. O-c, JTS returnd the \$\$ & removd donor's name fr books...Earlier, Bar Ilan U. suffered similar chagrin when one of their prominent contributors was accused of white-collar crime in the nursing home business—as was Mizrachi a number of decades ago, to our deep shame.

Our Orth J commy has recently been beset by disclosures of corruption, particularly in Haredi circles—Bobov, Pupa, Skver; such as: money laundering, food stamps, inflated size student body in govt reporting, phony college courses in Rockland County, etc. These hurt all of us, & esp reflected badly upon innocent Haredi institutions. Add to this the bad publicity about "children at risk," drugs (=ubiquitous), abuse of all kinds--& we all depressed/confused/angry. Rightly so! Taken all together, the J commy has woken up to the fact that greed and sex are ubiquitous factors in the life of individuals and organizations.

Charities were not always concerned about origin of gifts: Gen.Booth, founder of Salvation Army "The only thing wrong with tainted money is that t'aint enough of it." A cynical dictum, it's now outmoded—we hy become mr sensty/sophstctd: more care in accept'g \$ from racist grous/nations, tobacco, "sin stocks," esp drugs and Mafia \$.

3. But < we can improve the situation, we must do three things: explore the matter with calm but probing minds; not shy away from the consequences of our decisions; and carefully analyze each sit'n < deliver'g selves of either wholesale condemnation or across the board exculpations.

4. With this as background, let us turn to the halakhic sources for their guidance.

Ask you t bear in mind: these are TENTATIVE conclusions, not my final decisions...

FIRST: must distinguish between a charity *rcvg* \$\$ from a tainted source, and *itself* engaging in illegal/immoral activities

This theme rcvd practical applic'n in our times as result of shenanigans in certain Yeshivot: שו"ת אגרות משה (חלק חו"מ ב' סימן כם ד"ה באיסור למוסדות תורה ליקח מהממשלה יותר מכפי התנאים שקבעה.) ... אבל ודאי אנחנו מוזהרים מהשי"ת שצונו בתורתו הק' להזהר מליקח יותר מכפי שתנאי הממשלה ... אבל ודאי אנחנו מוזהרים מהשיג יותר מאיזה פקידים שירצו להטיב להם שלא כהתנאים הקבועים קבעו ליתן אף שיכולים להשיג יותר מאיזה פקידים שירצו להטיב להם שלא כהתנאים היסורים וכ"ש שאסור לשקר במספר התלמידים וכד', שלבד שהוא איסור גזל הרי איכא בזה גם איסורים הגדולים של אמירת שקרים וכזבים וגניבת דעת, וגם חלול השם ובזיון התורה ולומדיה ואין בזה שום הוראת היתר בעולם וכמו שהקב"ה שונא גזל בעולה כן הקב"ה שונא בתמיכת התורה ולומדיה ע"י גזל, ואיכא בזה גם משום רודף את גדולי התורה ותלמידיהם הנזהרים ביותר משמץ גזל וכדומה.

On latter—story of Rav: "So, close the yeshiva!"

SO: No compromise on crimnal/illicit activ'y no matter how vital charity is.

AND: No money laundering—is in itself immoral activity (as: גניבת דעת, הברחת מכס)

AND: even no accepting gift from wholly acquired איסור—as: drug money, Mafia money

5. But What If No Illegal Acts. But Tainted Sources?

BUT-- What if source is not clearly criminal but questnbl? What of Nobel Laureates—are they accepting tainted \$\$? Gift from Rockefeller fund?

DILEMMA: On 1 hand—End not justify the means...On other: Really? Father stealing bread to feed starving child—in Concentration Camp?? Can simple maxims determine policy?

AGAIN: <u>On 1 hand</u>--דברים פּרָק טז --לא תַּטָּה מִשְׁפָּט לא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא תַקּח שֹׁחִד כִּי הַשֹּׁחִד -- -- דברים פּרָק טז --לא תַטָּה מִשְׁפָּט לא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא תַקּח שֹׁחִד כִּי הַשְּׁחָד בּיִי נְיִדְּלָּף דְּבְרֵי צַּדִּיקְם: ---distorts mission of inst'n/pollutes vision. ALSO: No accept gift if it implies charity endorses the illegal/immoral activity. <u>On other:</u> How far does inst'n have to search? Can *anyone* be found totally ethical? Is *any* business presumed totally innocent cutt'g corners? How far must we investgate businss ethcs/environmntal policy/origin of funds? If accept \$ from andלי שבת or מוללי שבת, should we not take from shady businessmen?

My experience: offer help during crisis by **Moonies**...(don't let on whether I accepted the offer...) (**ST**: Gabbai during appeal at "99ers": ווייטער גארנישט ...). What was I to do?

ONE P-V: indeed, must be "purer than Caeser's wife"/"cleaner than hound's tooth" (Ike): A case history of high moral standrds: Speaking in Oct. 2000 in Australia, Sec'y of The Joseph Rowntree Charitable Trust, an English Quaker foundation, wrote:

We try to avoid companies which are heavily involved in armaments, brewing/distilling, the retailing of alcohol as a main activity, gambling, tobacco manufacture and retailing as a major activity, and other activities which are felt to harm society more than they benefit.

But we're not just interested in what the company makes – we also focus on the way in which the company does its business – in all the markets in which it operates. This includes such things as employment conditions, equal opportunities policy and practice,

the impact on the environment, attitudes to customers, openness in reporting to stakeholders, attitudes to the communities in which they operate, and integrity in dealings.

Good corporate practice on human rights, child labour and environmental pollution is good for society but it is also good for shareholders.

Is hard to disagree w this clear moral mandate, this demand for ethical cleanliness/purity.

6. BUT: does the Hal agree with this strict line? Let us test in 3 areas:

א) מלאכי א-ח--וָכִי תַּגְּשׁוּן עַנֵּר לְזְבֹּחָ אֵין רָע וְכִי תַגִּישׁוּ פְּפַחַ וְחֹלֶה אֵין רָע הַקָּרִיבָהוּ נַא לַפַּחתַר הַיִּרְצָּךָ אוֹ הַיִּשֹּׁא פְּנֵיךְ אַמָּר ה׳ צָבא-וֹת

רמב"ם הל" איסורי מזבח פ"ב ה"י--בהמה שנולד בה אחת מן הטרפיות האוסרות אותה באכילה אסורה לגבי המזבח הרי הוא אומר הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך

<u>שו"ת **חתם סופר**</u> חלק א (או"ח) סימן קעח ...ונ"ל דהכא אפילו לרמב"ם כי איכא בבהכ"נ ס"ת כשרים ושלימים לא שפיר דמי למיקרי בס"ת חסר אות א' משום הקריבהו נא לפחתך [מלאכי א' ח'], וארור נוכל ויש בעדרו זכר ומקריב משחת לה' [שם א' י"ד] *לא שפיר דמי*

S: "tainted" litrally! --& banned. BUT—only לא שפיר דמי. Not quite immoral... Hal'c impropriety

ב) דברים כג-ים-לא חביא אתנן זונה ומחיד כלב בית ה' אלקיך לכל נדר כי תועבת ה' אלקיך \underline{k} שניהם: ב"ק ס"ה: נתן לה באתננה חיטין ועשאן סולת, זיתים ועשאן שמן, ענבים ועשאן יין, תני חדא: אסור/ ב"ק ס"ה: נתן לה באתננה מיטין ועשאן סולת, זיתים ועשאן שמן, ענבים ועשאן יין, תני חדא: אסור/ ב"ק ס"ה: וב"ה- ולא שינוייהם. מותר; וא"ר יוסף...ב"ש אוסרין/ב"ה מתירין. מ"ט דב"ש? דכת' גם לרבות שינוייהם.

רמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ד הי"ח-- אתנן זונה ומחיר כלב מותרין לבדק הבית שהרי הן משתנין, אבל גופן של אתנן לא יעשה ריקועין [=ציפוי זהב למזבח]

So, Hal seems \sim highly *technicl* view, & forbid only illicit gift itself...What if fungible, not itself? MOST IMP SOURCE--

(2) <u>מצוה הבאה בעבירה</u>--<u>מלאכי א-יג--ו</u>הָבֶאתֶם גָּזוּל וְאֶת הַפְּפַּחָ וְאֶת הַחוֹלֶה וָהָבֶאתֶם אֶת הַמּנְחָה הַאֶּרְצֶה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָמִר ה׳ <u>ישעיה סא-ח--</u>כִּי אָנִי ה׳ אֹהָב מִשְׁפָּט שׁנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה וְנְתָתִּי פְעַלְּתִם בָּאֶמֶת וּבְרִית עוֹלָם אֶכְרוֹת לָהֶם:

משנה מסכת סוכה כ"ט ע"ב--לולב הגזול – פסול.

ו<u>בגמ</u>' שם כ"ט ע"ב--.. גזול, בשלמא יום טוב ראשון - דכתיב +ויקרא כג+ לכם - משלכם, אלא ביום טוב שני אמאי לא? אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה.... ואמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה.... ואמר ר' יוחנן משום רשב"י: ...משל למלך בשר ודם שהיה עובר על בית המכס, אמר לעבדיו: תנו מכס למוכסים. אמרו לו: והלא כל המכס כולו שלך הוא! אמר להם: ממני ילמדו כל עוברי דרכים, ולא יבריחו עצמן מן המכס. אף הקב"ה אמר: אני ה' שנא גזל בעולה, ממני ילמדו בני ויבריחו עצמן מן הגזל. אתמר נמי, אמר רבי אמי: ...גזול פסול משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה. ופליגא דרבי יצחק. דאמר רבי יצחק בר נחמני אמר שמואל: לא שנו אלא ביום טוב ראשון

<u>מהנ"ל</u> משמע שמהב"ע שנוי במחלוקת רבי יוחנן ושמואל. **((**אבל באמת גם שמואל אוסר מהב"ע אולם האיסור הוא רק מד"ר, ור"י—מד"א. צל"ח: על כן כשמדובר במהב"ע מד"ר, כגון לולב ביו"ט שני, שמואל מתיר דהוי תרי מד"ר, ור"י אוסר דהוי רק חד מד"ר וחד מד"א. <u>רמב"ם והמחבר</u>—כרבי יוחנן, <u>הגאונים והרמ"א</u>—כשמואל.**))**

SO, assume מהב"ע אסור and מהב"ע אסור. Seem: Tainted \$ prohibtd!

BUT: Hal—conditions: 1) if object שינוי ויאוש then object מותר but חייב לשלם but, so: probbly can accept \$ fr Mafia t buy car f shul. 2) diff'ce betw object/act: מצה גזולה אינו יוצא העבירה. So: can't accept car itself if stolen by them

Simlarly: if stole cash t buy לולב, no reason t say איצא even tho he was עובר על לא פעבר על לא מיצא , not technic'y מהב"ע.

7. WHAT HAL SEEMS T BE SAYING is: Some acts--out completely; others—kosher; many others—shouldn't be done, but if done, can use results.

Hal thus affirms ethical control, but realistic'y avoids moral-legal extremism. Other words: If=complicatd/complex; can't ever ignore morl consdrations, bt can't solv soc's problms by invok'g simplistic formulae. *This=some'g of revelation*—act must be moral, but the restrictions must be livable, not excessive. Hal condemns immorality, but shies away from moral maximalism. As תוכת חיים, Hal must consider ablty ppl to obey.

In Philanthropy: Voluntary Action for the Public Good, Robert L. Payton writes:

On any given day, Amnesty International will be reporting on human rights violations in many of those countries, & Freedom House will hv classified most of thm as oppressors of free speech and democracy. (There is also the problem of residual evil from past sins: There are those who have not forgiven the Germans for Hitler, the Russians for Stalin, the Japanese for Pearl Harbor, the British for imperialism, the Americans for Vietnam, etc.)

Doing business successfully at all in the modrn world is difficult. Being ethically sensitive makes it mr so. To the extent tht being ethicl means being consistent, a moral stand on 1 issue requires a similar stand on similar issues. Knowing where closure comes is difficult.

Sometimes the moralistic view makes life so difficult for ordinary people of integrity, that it discourages them from pursuing the path of decency. *And frequently borders on hypocrisy*. There=too many cases of self-appointed mischievous moral monitors who at the drop of hat—esp yarmulke—rise with indignation t condemn *all* Haredim/Orthx/religious Jews/all Jews/busness for the few who succumb to greed.

Thus, Payton (in above article): oil company posed awkward question: whether Harvard intended to accept philanthr'c support fr company whose stock it deemed unacceptable on moral grounds, namely, that the firm did business w So. Africa. "Before we consider any new commitments," they wrote to Harvard, "in view of your strong feelings concerning the morality of [your] decision, we would appreciate knowing whether you wish us to continue our financial support."

Harvard's response:

...the specific answer I would like to offer is – yes, Harvard would like to continue its longstanding relationship with [your company], despite the fact that we will be disposing of our security holdings in your company over the next 12 months.

"To borrow a term used by moral philosophers," Payton comments, "I question Harvard's *moral seriousness*... [T]o be morally serious means to be prepared to accept the consequences of one's moral position... Harvard should deny itself the benefits of corporate philanthropy when that philanthropy is in part dependent on what Harvard has condemned as ill-gotten gains.

(NOT only instit'ns capable such absurdities; I know too many people who take the high road w regard to others, but are not at all beyond questionable practices themselves. I heard of one univ'y where a well-known professor preached morality with saccharine seriousness, but when the administration refused him a raise, he held up his classes finals, condemning the students to all kinds of ill consequences, until the administration caved in.)

BUT BACK t main theme: Hal seems remarkbly permissy in practc: in princpl—moral, in practc mostly liberl. Short of actual recept stoln goods/drugs, no problm Taintd \$!! UNCOMFRTBL!

8. But here introduc single most impt element: In addition to גזל, גניבת דעת, שקר, מהב"ע, must consider most serious charge of all: וחילול השם!

תשובות הגאונים שערי צדק ח"ד ש"א סימן ו --ששאלתם גזל הגוי במקום שאין חילול השם מהו. כך ראינו: לענין גזל לא אמרינן חילול השם אלא הלכה רווחת היא כל גזל גוי אסור, ואבדתו מותרת, אבל חילול השם לענין גזל לא אמרינן חילול השם אלא הלכה רווחת היא כל גזל גוי אסורה וכן הלכתא...דאמר רב אשי אסור לענין אבידה הוא ... [ו]כל מקום שיש חילול השם אף אבדת הגוי אסורה וכן הלכתא...דאמר רב אשי אסור לגנוב דעת הבריות ואפ' דעתו של גוי.

No hal'c decision on Taintd \$ can be rendered w-o factoring in חילול השם

What constitutes חלוה"ש? Much=subjectv, but clearly: disrepute תורה, ישראל. Here "public policy"=hal'c construct. And in practice: must judge details.

SO: On strictly Hal grounds, this syng *may* accept \$100,000 from Seagram's or Philip Morris or Walmart. Fr p-v חלוה"ש/public policy: not all liquor is dangerous, smoking is indulged in by many people moderately (and besides it is their choice—I would not ban arsenic producers bec some peopley it), and one can buy hammocks as well as hams at Walmart. But, again as matter public policy/שחילול השח/mwould NOT accept \$ from Mafia/drugs/Jews f Jesus

- **9.** I believe tht, aside from חלוה"ש, Hal's moral realism=correct/commendbl. It strikes the right balance between high moral rectitude and realistic assessment of what can be done in the hustle and bustle of daily life. And isn't this generally the way Hal views the world?
- **10.** IN SUM: J commty must assiduously censure/expel those who=thieves לשם שמים; falsfy records f personal/inst'l benefit, who trade in food stamps. They=above all מחלל שם שמים.

Same tm: at other extreme are moral vigilantes/perfectionists who set the ethical bars so high, so practically unattainable, that most people throw up their hands in despair and abandon the whole enterprise of personal/collective honesty. *They are harmful, and we should not hesitate to declare them as such.* There are too many cases of self-appointed mischievous moral monitors who at the drop of a hat—or especially yarmulke—rise with indignation to condemn *all* Haredim (or all Orthodox or all religious Jews or all Jews or all businesses), for the few who succumb to greed, yet are far less strict with those in their own groups who are guilty of illicit sex and ill begotten gains and even murder.

דברים פרק ל--כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאת הוא ממך ולא רחקה הוא: (יב) לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: יג) ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: (יד) כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו: לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו:

To finish off the discussion and not keep you in suspense—No, I did not accept the offer from the Moonies. Despite the need and the temptation, regardless any חלוה"ש, I refused flirt w חלוה"ש—and I do not regret it.

Tainted Money for Noble Causes

(The Orthodox Caucus Lecture Series on "Kevod Haberiyot")

א) כבוד הבריות

כבוד הבריות דוחה ל"ת דרבנן—אבל לא איסור דאורייתא, לפי שכתוב (משלי כ"א-ל"):
"אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה"", א"כ נראה שההלכה סוברת שכבוד שמים עולה
על כבוד הבריות. אבל לי נראה שאין זו כוונת ההלכה, שהרי כבוד הבריות מקורו בצלם אלקים
בו נברא האדם, (וכאילו אמר שכבוד שמים עולה על כבוד שמים), אלא ששניהם מתכוונים
לכבוד צלם אלקים (=כבוד שמים), רק ש"כבוד הבריות" ענינו המצב הפסיכולוגי-חברתי של
האדם, ואילו המצוות דאורייתא ("כבוד שמים") ענינם מצבו הרוחני-דתי.

ובכן, כשאנו מדברים על מוסדות, לא יחידים, אין לדבר על "כבוד הבריות" במובן המצומצם הרגיל, אלא גם על "כבוד שמים", ועלינו להתחשב אפוא עם ההלכה שהיא המקור והשורש של כבוד שמים, כשאנו מודעים לזה ש"אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה"".

ב) אתנן זונה

דברים כ"ג-י"ט--לא תביא <u>אתנן זונה</u> ומחיר כלב בית ה' אלקיך לכל נדר כי תועבת ה' אלקיך גם שניהם:

- 2. בבא קמא דף ס"ה ע"ב--א"ר ששת: הא מני? ב"ש היא, דאמרי: שינוי במקומו עומדת ולא קני; דתניא: נתן לה באתננה חיטין ועשאן סולת, זיתים ועשאן שמן, ענבים ועשאן יין, תני חדא: אסור, ותני חדא: מותר; ואמר רב יוסף, תני גוריון דמאספורק: ב"ש אוסרין, ובית הלל מתירין. מאי טעמא דבית שמאי? דכתיב: גם לרבות שינוייהם. ובית הלל? הם ולא שינוייהם.
 - 3. רמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ד הי"ח-- אתנן זונה ומחיר כלב מותרין לבדק הבית שהרי הן משתנין, אבל גופן של אתנן לא יעשה ריקועין [=ציפוי זהב למזבח]
- מנחת חינוך מצוה תקע"א לענין אתנן זונה (=א"ז): אבל שינוייהם מותר, כגון שנתן לה מעות מותרת לקנות קרבן...דגזה"כ דלא שינוייהם, דנשתנו מותרים בכ"ע, דב"ה סוברים כך והלכה כותייהו. (עי' ב"ק דס"ה ע"ב—"ב"ש היא, דאמרי: שינוי במקומו עומדת ולא קני; דתניא: נתן לה באתננה חיטין ועשאן סולת, זיתים ועשאן שמן, ענבים ועשאן יין, תני חדא: אסור, ותני חדא: מותר; ואמר רב יוסף, תני גוריון דמאספורק: ב"ש אוסרין, ובית הלל מתירין. מאי טעמא דבית שמאי? דכתיב: גם לרבות שינוייהם. ובית הלל? הם ולא שינוייהם.")

ג) מצוה הבאה בעבירה

מלאכי א-יג--וַהְבֵאתֶם גָּזוּל וְאֶת הַפִּּפֵתַ וְאֶת הַחוֹלֶה וַהְבֵאתֶם אֶת הַמִּנְחָה הַאֶּרְצֶה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָמֵר ה' ישעיה סא-ח--כִּי אֲנִי ה' אֹהֵב מִשְׁפָּט שׁנֵא גָזֵל בְּעוֹלָה וָנַתַתִּי פְעַלֶּתַם בֵּאֲמֵת וּבָרִית עוֹלָם אָכָרוֹת לֹהם:

- .5 משנה מסכת סוכה כ"ט ע"ב--לולב הגזול פסול.
- 6. ובגמ' שם כ"ט ע"ב--קא פסיק ותני, לא שנא ביום טוב ראשון ולא שנא ביום טוב שני. .. גזול, בשלמא יום טוב ראשון דכתיב +ויקרא כג+ לכם משלכם, אלא ביום טוב שני אמאי לא? בשלמא יום טוב ראשון דכתיב +ויחי: משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה. שנאמר +מלאכי אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: משום דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה. שנאמר + אף א+ והבאתם גזול ואת הפסח ואת החולה, גזול דמיא דפסח, מה פסח לית ליה תקנתא אף א

גזול לית ליה תקנתא... ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: מאי דכתיב +ישעיהו סא+ כי ה' אהב משפט שונא גזל בעולה. משל למלך בשר ודם שהיה עובר על בית המכס, אמר לעבדיו: תנו מכס למוכסים. אמרו לו: והלא כל המכס כולו שלך הוא! אמר להם: ממני ילמדו כל עוברי דרכים, ולא יבריחו עצמן מן המכס. אף הקדוש ברוך הוא אמר: אני ה' שנא גזל בעולה, ממני ילמדו בני ויבריחו עצמן מן הגזל. אתמר נמי, אמר רבי אמי: ...גזול פסול משום בעולה, ממני ילמדו בני ויבריחו עצמן מן הגזל. אתמר נמי, אמר רבי אמי: אמר שמואל: דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה. ופליגא דרבי יצחק. דאמר רבי יצחק בר נחמני אמר שמואל: לא שנו אלא ביום טוב ראשון, אבל ביום טוב שני, מתוך שיוצא בשאול - יוצא נמי בגזול (שנא' ולקחתם לכם, וגזול איננו "לכם").

- 7. [א"כ משמע שמהב"ע שנוי במחלוקת רבי יוחנן ושמואל. אבל באמת גם שמואל אוסר מהב"ע אולם האיסור הוא רק מד"ר, ור"י—מד"א. צל"ח: על כן כשמדובר במהב"ע מד"ר, כגון לולב ביו"ט שני, שמואך מתיר דהוי תרי מד"ר, ור"י אוסר דהוי רק חד מד"ר וחד מד"א. רמב"ם והמחבר—כרבי יוחנן, הגאונים והרמ"א—כשמואל.]
- 8. פסול מהב"ע בחפץ הגזול: אם החפץ נקנה לו, כגון בשינוי, כשר ואין בו משום מהב"ע. אבל מ"מ לא יברך על מצוה זו שאין זה מברך אלא מנאץ (ב"ק צ"ד ע"א). So, ideally-wrong, but in מ"מ לא יברך על מצוה זו שאין זה מברך אלא מנאץ (ב"ק צ"ד ע"א). practice technically correct

ד) מזבח אוכל גזילות

- 9. רמב"ם הלכות איסורי מזבח פרק ה הלכה ז--הגונב או הגוזל והקריב הקרבן פסול והקב"ה שונאו שנאמר שונא גזל בעולה ואין צ"ל שאינו מתקבל, ואם נתייאשו הבעלים הקרבן כשר, ואפילו היה חטאת שהכהנים אוכלין את בשרה, ומפני תקנת מזבח אמרו שהחטאת הגזולה אם נודעה לרבים אינה מכפרת אע"פ שנתייאשו הבעלים כדי שלא יאמרו מזבח אוכל גזילות
- 10. והאחרונים הקשו על הרמב"ם דכתב בחטאת הגזולה אינה מכפרת משום שלא יאמרו מזבח אוכל גזילות ולא כתב משום מהב"ע, והא כתב שם בפ"ה מהל' א"מ ה"ט גבי אין מביאין מנחות ונסכים מן הטבל וכו' הוא משום מהב"ע. כבר קדמו בתשובת נוב"י מהדו"ת חאו"ח סי' קל"ג.

ה) הקריבהו נא לפחתך

מלאכי א-ח--וְכִי תַגִּשׁוּן עָוַּר לִזְבַּּחַ אֵין רָע וְכִי תַגִּישׁוּ פָּפֵּחַ וְחֹלֶה אֵין רָע הַקְרִיבֵהוּ נָא לְפֶּחָתֶךְ הַיִּרְצְךָ אוֹ הַיִּשְׂא פָנֶיךַ אָמֵר ה' צְבא-ות

- 11. מסכת סוכה נ' ע"א-- (כלומר, אנו צריכים להחמיר בהקרבה לה' יותר ממכירה בחנות)
- 12. **רמב"ם** הל' איסורי מזבח פ"ב ה"י--בהמה שנולד בה אחת מן הטרפיות האוסרות אותה באכילה אסורה לגבי המזבח הרי הוא אומר הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך

שו"ת **חתם סופר** חלק א (או"ח) סימן קעח ד"ה והנה ס"ת--ואמנם דעת רמב"ם בתשובה שקורין בו [בס"ת פסול] אלא שאינו יוצא בו מצות עשה של ועתה כתבו לכם את השירה הזאת כי אין זה ס"ת, ודעת רשב"א ור"ן דאותו חומש אין קורין בו אבל בשארי חומשים קורין +הו"ד בב"י או"ח סי' קמג+. ונ"ל דהכא אפילו לרמב"ם כי איכא בבהכ"נ ס"ת כשרים ושלימים לא שפיר דמי למיקרי בס"ת חסר ונ"ל דהכא אפילו לרמב"ם כי איכא בבהכ"נ ס"ת כשרים ושלימים לא שפיר דמי למקריב משחת לה' אות א' משום הקריבהו נא לפחתך [מלאכי א' ח'], וארור נוכל ויש בעדרו זכר ומקריב משחת לה' so, while technically & formally OK, yet לשפיר דמי so, while technically & formally OK, yet

ז) <u>חילול השם</u>

- 13. **תשובות הגאונים** שערי צדק ח"ד ש"א סימן ו ד"ה ששאלתם גזל--ששאלתם גזל הגוי במקום שאין חילול השם מהו. כך ראינו: לענין גזל לא אמרינן חילול השם אלא הלכה רווחת היא כל גזל גוי אסור, ואבדתו מותרת, אבל חילול השם לענין אבידה הוא דאמור רבנן (ב"ק קי"ג) דתניא רבי פנחס בן יאיר אומר כל מקום שיש חילול השם אף אבדת הגוי אסורה וכן הלכתא. +(כ"מ רס"ו א')+. והא דאמר רב אשי לשמעיה אי דגוי אית לי כו' ודאי כך היתה דעתו של רב אשי דאי גוי הוא מיתב ליה זוזי דמי. דח"ו כי רב אשי משקר וגנב דעת הבריות דאמר רב של רב אשי אסור לגנוב דעת הבריות ואפילו דעתו של גוי. +(חולין צ"ד, ח"מ רכ"ח ו')+ עד הנה. אשי אסור לגנוב דעת הבריות ואפילו דעתו של גוי. +(חולין צ"ד, ח"מ רכ"ח ו')+ עד הנה. Thus, technically stealing from gov't forbidden even w-o Chilul Hashem. But e.g. postage stamps off envelope is Avedah & OK if no Chillul Hashem
- 14. רמב"ם הל'גזלה ואבדה פ"יא ה"ג--אבידת הגוי מותרת שנ' +דברים כ"ב ג'+ אבידת אחיך, והמחזירה ה"ז עובר עבירה מפני שהוא מחזיק ידי רשעי עולם, ואם החזירה לקדש את השם כדי שיפארו את ישראל וידעו שהם בעלי אמונה הרי זה משובח, ובמקום שיש חלול השם אבידתו שיפארו את ישראל מפני דרכי שלום. אסורה וחייב להחזירה, ובכל מקום מכניסין כליהם מפני הגנבים ככלי ישראל מפני דרכי שלום.
- 15. שו"ת אגרות משה חלק חו"מ ב' סימן כט ד"ה באיסור למוסדות תורה ליקח מהממשלה יותר מכפי התנאים שקבעה. ...אבל ודאי אנחנו מוזהרים מהשם יתברך שצונו בתורתו הקדושה להזהר מליקח יותר מכפי שתנאי הממשלה קבעו ליתן אף שיכולים להשיג יותר מאיזה פקידים שירצו להטיב להם שלא כהתנאים הקבועים וכ"ש שאסור לשקר במספר התלמידים וכדומה, שלבד שהוא איסור גזל הרי איכא בזה גם איסורים הגדולים של אמירת שקרים וכזבים וגניבת דעת, וגם חלול השם ובזיון התורה ולומדיה ואין בזה שום הוראת היתר בעולם וכמו שהקב"ה שונא גזל בעולה כן הקב"ה שונא בתמיכת התורה ולומדיה ע"י גזל, ואיכא בזה גם משום רודף את גדולי התורה ותלמידיהם הנזהרים ביותר משמץ גזל וכדומה.
 Here see Ena #2

English

- 1. Must distinguish between a charity rcvg \$\$ from a tainted source, and itself engaging in illegal/immoral activities. (*Here: Heb #26, 25, and 29*)
- 2. On latter—story of Rav: "So, close the yeshiva!"
- 3. On former—practical considerations:
- *Con-יְעַנָּר--פָּנִים נְלֹא תָקּח שֹׁחַד כִּי הָשֹׁחַד יְעַנָּר-- דברים פרק טז ---לא תַּטָּה מִשְׁפָּט לא תַכִּיר פָּנִים נְלֹא תָקּח שֹׁחַד כִּי הָשֹׁחַד יְעַנָּר--צדּיקם: עִינַי חַכְמִים נִיסִלְּף דּבַרי צדּיקם:
 - ---distorts mission of institution and pollutes vision...
 - *Pro—How far does institution have to search? Can *anyone* be found totally ethical? If accept \$ from מגלי עריות or מגלי עריות, should we not take from shady businessmen?
 - *Con—End not justify the means...
 - *Pro—Really? Father stealing bread to feed starving child—in Concentration Camp??
- 4. No money laundering—is in itself immoral activity (as: גניבת דעת, הברחת מכס)
- 5. No accepting gift from wholly acquired איסור—as: drug money, Mafia money
- 6. My experience: offer help during crisis by Moonies...
- 7. No accept gift if it implies charity endorses the illegal/immoral activity
- 8. What of Nobel Laureates—are they accepting tainted \$\$? Gift from Rockefeller fund?
- 9. ST: Gabbai during appeal at "99ers": חיים שווארץ -- ווייטער גארנישט...
- 10. Charities were not always concerned about origin of gifts: General Booth, founder of Salvation Army "The only thing wrong with tainted money is that t'aint enough of it." A cynical dictum, it's now outmoded—we hy become mr sensty/sophstctd: S.Africa, tobacco, "sin stocks," etc.

11. What are some of the characteristic cases in the public forum of Tainted Money for Noble Causes?—investments in South Africa (in the days of Apartheid); Tobacco stocks; overseas plants that run seat-shops, underage workers; etc. More recently attention focused on cancer research organizations that held shares in tobacco companies.

A case history: [The] Joseph Rowntree Charitable Trust is a Quaker organization. Among Quaker beliefs is the belief that there is that of God in every person that leads to respect for the individual, for justice, and for peace. It explains why the Trust is so involved in ethical investment. Its income is earned in ways which are compatible with the Trust's Quaker roots, and its grant-making policies.

Speaking in Oct. 2000 in Australia, Steven Burkeman, the Trust's secretary, wrote:

We try to avoid companies which are heavily involved in armaments, brewing/distilling, the retailing of alcohol as a main activity, gambling, tobacco manufacture and retailing as a major activity, and other activities which are felt to harm society more than they benefit.

But we're not just interested in what the company makes – we also focus on the way in which the company does its business – in all the markets in which it operates. This includes such things as employment conditions, equal opportunities policy and practice, the impact on the environment, attitudes to customers, openness in reporting to stakeholders, attitudes to the communities in which they operate, and integrity in dealings.

Good corporate practice on human rights, child labour and environmental pollution is good for society but it is also good for shareholders.

12. In Philanthropy: VoluntaryAction for the Public Good, writes: Robert L. Payton.

Those words are in a letter from Harvard to an oil company (not Exxon), which had posed the awkward question of whether Harvard intended to accept philanthropic support from a company whose stock was deemed unacceptable on moral grounds:

In light of your favorable comments... and our past relationship, we must point out that part of the financial support you have received from us is generated by the earnings of our affiliate in South Africa, and this shall continue to be the case in the future. Before we consider any new commitments, in view of your strong feelings concerning the morality of [your] decision, we would appreciate knowing whether you wish us to continue our financial support.

Harvard's response followed:

...the specific answer I would like to offer is – yes, Harvard would like to continue its longstanding relationship with [your company], despite the fact that we will be disposing of our security holdings in your company over the next 12 months.

Should corporations stop making grants to Harvard and to other divesting colleges and universities? Should universities decline to accept gifts and grants from companies that fail to measure up to (changing) standards of behavior in South Africa?

To borrow a term used by moral philosophers, I question Harvard's *moral seriousness*. As I understand it, to be morally serious means to be prepared to accept the consequences of one's moral position. I take that to mean in this case that Harvard should deny itself the benefits of corporate philanthropy when that philanthropy is in part dependent on what Harvard has condemned as ill-gotten gains.

13. On any given day, Amnesty International will be reporting on human rights violations in many of those countries, and Freedom House will have classified most of them as oppressors of free speech and democracy. (There is also the problem of residual evil from past sins: There are those who have not forgiven the Germans for Hitler, the Russians for Stalin, the Japanese for Pearl Harbor, the British for imperialism, the Americans for Vietnam, etc.)

Doing business successfully at all in the modern world is difficult. Being ethically sensitive makes it more so. To the extent that being ethical mans being consistent, a moral stand on one issue requires a similar stand on similar issues. Knowing where closure comes is difficult.

- 14. With this as background, let us turn to the halakhic sources for their guidance.
- 15. Our Orth J commy has recently been beset by disclosures of corruption, particularly in Haredi circles—Bobov, Pupa, Skve; such as: money laundering, food stamps, inflated size student body in govt reporting, phony college courses in Rockland County, etc. These hurt all of us, & esp reflected badly upon innocent Haredi institutions. Add to this the bad publicity about "children at risk," drugs (=ubiquitous), abuse of all kinds--& we all depressed/confused/angry. Rightly so!
- 16 Soc'y regularly rocked by scandals. So, in govt, industry, etc.--Marc Rich...But some, involve charities, relig/secular, which hy claim on public trust, go awry. Problm thn more acute/poignant.
- 17 There are, at the other extreme, moral vigilantes and perfectionists who make the ethical standards so high, so practically unattainable, that most people throw up their hands in despair and abandon the whole enterprise of personal and collective honesty. *They are dangerous, and we should not hesitate to declare them as such.* There are too many cases of self-appointed moral supervisors who at the drop of a hat—or especially yarmulke—rise with indignation to condemn all Haredim or all Orthodox or all religious Jews, while failing to condemn their own group for instances of the few who succumb to the plague of greed and illicit sex and even murder. How morally pure—not only according to halakhic criteria, but according to the universally accepted moral codes that prevailed in the Western world until the current hedonistic ethos swamped us—are those organizations who came to the aid of the gays and lesbians as "friends of the court" in their fight against YUI/AECOM in the current litigation? (And come to think of it, where are the other organizations—Right and Left—who failed to register as friends of the court on *our* behalf? Does it not bother the Conservative organizations, or the Agudah which is so ready to use the media to advance its program, that we are being challenged to recognize same-sex liaisons as "marriage?")
- 18 Some years ago, the JTS was embarrassed after having innocently accepted a huge gift from Boesky, who later sat in prison for financial crimes. O-c, JTS returned the \$\$ and removed donor's name fr books...Earlier, Bar Ilan University suffered similar chagrin when one of their prominent contributors was accused of white-collar crime in the nursing home business—as was Mizrachi a number of decades ago, to our deep shame.

19 Taken all together, the J commy has woken up to the fact that greed and sex are ubiquitous factors in the life of individuals and organizations. Before we can improve the situation, we must do three things: explore the matter with calm but probing minds; not shy away from the consequences of our decisions; and not raise the moral bar too high.

Tainted Money for Noble Causes: 5/6/01)

(Apologia: The lectur=part of Orth Caucus series בבוד הבריות—hum dignty, halc concept tht teaches; where hum dignty might b offendd—as appearg undressd in public—we may overlook certain מד"ר, אריכות. Thus, if clothing ~ שעטנז, & where=only מד"ר, I needn't remove clothing if I in public. But: also countervailing principle of כבוד שמים, i.e., when איסור בבח":=involved; there respect for God trumps the respect for human sensitivity. Also: כבח הציבור.)

My theme tod involves dignity of Institutions/of moral rectitude/and the conflict tht sometimes erupts betw the high demands of moral excellence/legitimate needs of institutions.

Z. A worthy yeshiva is in desperate straits; no way to survive w-o falsifying some minor points for govt support. A friendly official willing to overlook. May they? 3.

Soc'y regularly rocked by scandals. So, in govt, law, industry, business in US/Canada/Isr/former USSR... Esp intriguing recent yrs--cases in public forum: Tainted Money for Noble Causes?—investments in So. Africa (in days of Apartheid); overseas plants that run sweat-shops, underage workers; recently: cancer research organizations that held shares in tobacco companies (but problm same f all tobacco).

When ethicl issues involve charities, relig/secular, which hy claim on public trust, they prove even more acute/poignant.

Thus, rcntly: irregularities w United Way/Hale House in Harlem/JTS--Ivan Boesky/Bar Ilan U.-- nursing home business—as was Mizrachi

Our Orth J commy recently been beset by disclosures of corrup'n, emnzzlmnt, particularly in Haredi circles--Boboy, Pupa, Skver; such as: money laundering, food stamps, inflated size student body in govt reporting, phony college courses in Rockland County, etc. These hurt all of us; esp reflected badly upon innocent Haredi inst's. Add bad publicity on "children at risk," drugs, abuse of all kinds--& we all depressed/confused/angry. Rightly so!

Taken all together, the J commy has woken up to fact: greed/sex=ubiquitous factors in If of individs/orgs-- & tm t do some'g about it

Charities were not always concerned about origin of gifts: Gen. Booth, founder of Salvation Army "The only thing wrong with tainted money is that t'aint enough of it." A cynical dictum, it's now outmoded—we hy become mr senstv/sophstctd: more care in accept'g \$ from racist grous/nations, tobacco, "sin stocks," esp drugs and Mafia \$.

- 3. But < we can improve situation, must do 3 things: explore matter w calm but probing minds; not shy away fr consequences of our decisions; & carefully analyze each sit'n < deliver'g selves of either wholesale condemnation or across the board exculpation -- & not b blind to subtleties/ambiguities
- **4.** W this as background, let's turn to the halakhic sources for their guidance.

Ask you t bear in mind: these=TENTATIVE conclusions, not my final decisions...

FIRST: must distinguish between a charity *rcvg* \$\$ from a tainted source, and *itself* engaging in illegal/immoral activities

Q I posed at outset—re: yeshiva in trouble—answ by R. Moshe Feinstein "צ"ל אגרות משה (חלק חו"ם ב" סימן כם ד"ה באיסור למוסדות חורה ליקח מהממשלה יותר מכפי התנאים אבל ודאי אנחנו מוזהרים מהשי"ת שצונו בתורתו הק' להזהר מליקח יותר מכפי...שקבעה.) שתנאי הממשלה קבעו ליתן אף שיכולים להשיג יותר מאיזה פקידים שירצו להטיב להם שלא כהתנאים הקבועים וכ"ש שאסור לשקר במספר התלמידים וכד', שלבד שהוא איסור שלא כהתנאים הקבועים וכ"ש שאסור לשקר במספר התלמידים וגניבת דעת, וגם חלול גזל הרי איכא בזה גם איסורים הגדולים של אמירת שקרים וכמו שהקב"ה שונא גזל השם ובזיון התורה ולומדיה ואין בזה שום הוראת היתר בעולם וכמו שהקב"ה שונא גזל בעולה כן הקב"ה שונא בתמיכת התורה ולומדיה ע"י גזל, ואיכא בזה גם משום רודף את גדולי התורה ותלמידיהם הנזהרים ביותר משמץ גזל וכדומה.

On latter—story of Rav: "So, close the yeshiva!"

SO: No compromise on crimnal/illicit activ'y no mattr how vital charity is.

AND: No mony laund'g; =itself immoral activity (as: איסור מכט —as: drug/Mafia \$

5. BUT WHAT IF NO ILLEGAL ACTS. BUT TAINTED SOURCES? What if source is not clearly criminal but questnbl? What of Nobel Laureates—are they accepting tainted \$\$? Gift from Rockefeller fund? Carnegie? Ford?

DILEMMA: On 1 hand—End not justify the means...On other: Really? Father stealing bread to feed starving child—in Concentration Camp?? Can simple maxims determine policy?

AGAIN: On 1 hand--דברים פרק טז --לא תַּטָה מְשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא תִקְּר בְּרִי צַדִּיקִם: -דברים פרק טז --לא תַטָּה מְשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא תִקְּר דְּבְרֵי צַדִּיקִם:
-distorts mission of inst'n/
pollutes vision. ALSO: If accept gift, implies charity endorses the illegal/immoral activity. On other: How far does inst'n hv t search? Can anyone be found totally ethical? Is any businss presumd totally innocent cutt'g corners? How far must we investgate labor reltns/environmntal policy/origin of funds?

If accept \$ fr מגלי עריות on מחללי שבת, should we nt take fr shady businsses?

My expernce: during crisis--**Moonies**...(don't let on whether I accepted the offer...) (One of my convcerns: I'd promise, they not give...**ST**: Gabbai during appeal at "99ers": חיים שווארץ -- ווייטער גארנישט"). What was I to do?

ONE P-V: "purer than Caeser's wife"/"cleaner than hound's tooth" (Ike):

A case history of high moral standrds: Speaking in Oct. 2000 in Australia, Sec'y of The Joseph Rowntree Charitable Trust, an English Quaker foundation, wrote: "We try t avoid companies which are heavily involved in armamnts, brewing/distilling, the retailing of alcohol as a main activity, gambling, tobacco manufacture and retailing as a major activity, and other activities which are felt to harm society more than they benefit.

"Bt we're not just interested in what the company makes – we also focus on way in which company does its business – in all the markets in which it operates. This includes such things as employment conditions, equal opportunities policy and practice, the impact on the environment, attitudes to customers, openness in

reporting to stakeholders, attitudes to the communities in which they operate, and integrity in dealings.

"Good corporate practice on human rights, child labour and environmental pollution is good for society but it is also good for shareholders."

Is hard t disagree w this clear morl mandate/demand f ethical purity.

6. BUT: does the Hal agree with this strict line? Let us test in 3 areas:

מלאכי א-ח--ןכי תַגָּשׁוּן עוַּר לְזְבֹּחָ אֵין רָע וְכִי תַגִּשׁוּ פְּפַּחָ וְחֹלָה אֵין רָע (כִי תַגִּשׁוּ פְּפַחָ וְחֹלָה אֵין רָע הַקְרִיבָהוּ נָא לְפָּחָתֶרָ הַיִּרְצָךָ אוֹ הַיִּשָּׁא פָּוֶיךָ אָמָר ה׳ צְבא-וֹת

רמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ב ה"י--בהמה שנולד בה אחת מן הטרפיות האוסרות אותה באכילה אסורה לגבי המזבח הרי הוא אומר הקריבהו נא לפחתך הירצך או הישא פניך באכילה אסורה לגבי המזבח הרי הוא אומר הקריבהו נא לפחתך חלק א (או"ח) סימן קעח ...ונ"ל דהכא אפילו לרמב"ם כי איכא בבהכ"נ ס"ת כשרים ושלימים לא שפיר דמי למיקרי בס"ת חסר אות א' משום הקריבהו נא לפחתך מלאכי א' ח'], וארור נוכל ויש בעדרו זכר ומקריב משחת לה' [שם א' י"ד] לא שפיר דמי

S: "tainted" litrally! --& banned. BUT—only לא שפיר דמי. Not quite immoral... Hal'c impropriety

ב) דב' כג-יט-לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ה"א לכל נדר כי תועבת ה"א גם שניהם: ב"ק ס"ה: נתן לה באתננה חיטין ועשאן סולת, זיתים ועשאן שמן, ענבים ועשאן יין, תני חדא: אסור/ מותר; וא"ר יוסף...ב"ש אוסרין/ב"ה מתירין. מ"ט דב"ש? דכתי גם לרבות שינוייהם. וב"ה- ולא שינוייהם. וכ"פ רמב"ם: אתנן זונה ומחיר כלב מותרין לבדק הבית שהרי הן משתנין, אבל גופן של אתנן לא יעשה ריקועין [=ציפוי זהב למזבח]

So, Hal~highly technicl vw/forbd only illicit gift itslf; Wht if fungible, nt itself?

MOST IMP SOURCE--

ג) ימהב״ע-מלאכי א--וַהַבָּאתֶם נְּזוּל וְאֶת הַפְּפֵּח וְאֶת הַחוֹלֶה וַהְבָּאתֶם אֶת הַמִּנְחָה הַאֶּרְצָה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָת הֹמּנְחָה הַאָּרְצָה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָמָר ה׳. ישעיה סא-כִּי אֲנִי ה׳ אֹהֶב מִשְׁפָּט שֹנֵא גָזַל בְּעוֹלָה וְנְתַּתִּי פְּעַלְּתִם בָּאֱמֶת וּבְרִית עוֹלְם אֶכְרוֹת לְהָם: אָמִר ה׳. ישעיה סא-כִּי אֲנִי ה׳ אֹהֶב מִשְׁפָּט שֹנֵא גָזַל בְּעוֹלָה וְנְתַתִּי פְּעַלְתִם בָּאֱמֶת וּבְרִית עוֹלְם אֶכְרוֹת לְהָם: משנה מסכת סוכה כ"ט ע"ב--לולב הגזול – פסול.

ובגמ' שם כ"ט ע"ב--.. גזול, בשלמא יו"ט א'- דכתיב, "לכם" - משלכם, אלא ביו"ט ב' אמאי לא? א"ר יוחנן משום רשב"י: ...משל למלך בו"ד שהיה יוחנן משום רשב"י: ...משל למלך בו"ד שהיה עובר על בית המכס, אמר לעבדיו: תנו מכס למוכסים. אמרו לו: והלא כל המכס כולו שלך הוא! אמר להם: ממני ילמדו כל עוברי דרכים, ולא יבריחו עצמן מן המכס. אף הקב"ה אמר: אני ה' שנא גזל בעולה, ממני ילמדו בני ויבריחו עצמן מן הגזל. אתמר נמי, אמר רבי אמי: ...גזול פסול משום דהוה ליה בעולה, ממני ילמדו בני ויבריחו עצמן מן הגזל. אתמר נמי, אמר רבי אמי: ...גזול פסול משום דהוה ליה מהב"ע. ופליגא דרבי יצחק אמר שמואל: לא שנו אלא בי"ט א'. ((משמע מחלוקת ר"י-מהב"ע, ושמואל-ל"א מהב"ע .)) ((אבל באמת גם שמואל אוסר מהב"ע אולם האיסור הוא רק מד"ר, ור"י מד"א. צל"ח: על כן כשמדובר במהב"ע מד"ר, כגון לולב ביו"ט שני, שמואל מתיר דהוי תרי מד"ר, ור"י

אוסר דהוי רק חד מד"ר וחד מד"א. רמב"ם והמחבר—כרבי יוחנן, הגאונים והרמ"א—כשמואל.))

SO, assume מהב"ע אסור. Seem: Tainted \$ prohibtd!

BUT: Hal—conditions: **1)** if object שינוי ויאוש then object מותר but חייב לשלם but. so: probbly can accept \$ fr Mafia t buy car f shul. **2)** diff'ce betw object/act: מצה גזולה אינו יוצא; העבירה מרה"י ...יוצא So: can't accpt car itslf if stolen by thm

Simlarly: if stole cash t buy לולב, no reason t say לא יצא even tho he was מהב"ע; not technic'y מהב"ע.

7. WHAT HAL SEEMS T BE SAYING is: Some acts--out completely; others—kosher; many others—shouldn't be done, but if done, can use results.

Hal thus affirms ethical control, but realistic'y avoids moral-legal extremism. Other words: If=complicatd/complex; can't ever ignore morl consdrations, bt can't solv soc's problms by invok'g simplistic formulae. This=some'g of revelation—act must=moral, but restrictions must=livable, not excessive. Hal condemns immorality, but shies away from moral maximalism. As תורת חיים, Hal must consider ablty ppl to obey, implement.

In Philanthropy: Voluntary Action for the Public Good, Robert L. Payton writes:

On any given day, Amnesty International will be reporting on human rights violations in many of those countries, & Freedom House will hv classified most of thm as oppressors of free speech and democracy. (There is also the problem of residual evil from past sins: There are those who have not forgiven the Germans for Hitler, the Russians for Stalin, the Japanese for Pearl Harbor, the British for imperialism, the Americans for Vietnam, etc.)

Doing business successfully at all in modrn world=difficult. Being ethically sensitive makes it mr so. To extent tht being ethicl \sim being consistent, a moral stand on 1 issue requires similar stand on similar issues. Knowg where closure comes=difficlt.

Sometimes the moralistic view makes If so difficult for ordinary ppl of integrity, that it discourages them fr pursuing path of decency. *And frequently borders on hypocrisy*. There=too many cases of self-appointed mischievous moral monitors who at drop of hat—esp yarmulke—rise w indignation t condemn *all* Haredim/Orthx/religious Jews/all Js/ busness f the few who succumb to greed.

Thus, Payton (in above article): oil company posed awkward question: whether Harvard intended to accept philanthr'c support fr company whose stock it deemed unacceptable on moral grounds, namely, that the firm did business w So. Africa. "Before we consider any new commitments," they wrote to Harvard, "in view of your strong feelings concerning the morality of [your] decision, we would appreciate knowing whether y wish us to continue our financial support."

Harvard's response:

...the specific answer I would like to offer is – yes, Harvard would like to continue its longstanding relationship with [your company], despite the fact that we will be disposing of our security holdings in your company over the next 12 months."

"To borrow a term used by moral philosophers," Payton comments, "I question Harvard's *moral seriousness...* [T]o be morally serious means to be prepared to accept the consequences of one's moral position... Harvard should deny itself the benefits of corporate philanthropy when that philanthropy is in part dependent on what Harvard has condemned as ill-gotten gains.

(NOT only instit'ns capable such absurdities; too many people take high road w regard t others, but are not at all beyond questionable practices themselves. I heard of one univ'y.... well-known prof preached morality w flaming seriousnss, but when admin refused him a raise, he held up his classes finals, condemning the students to all kinds of ill consequences, until the administration caved in.)

BUT BACK t main theme: Hal seems remarkbly permissv in practc: in princpl—moral, in practc mostly liberl. Short of actual recept stoln goods/drugs, no problm Taintd \$!! **UNCOMFRTBL!**

8. BUT HERE INTRODUC SINGLE MOST IMPT ELEMENT: In addition to גזל, מהב"ע מהב"ע, שקר, מהב"ע mst consider most serious charge of all: וחלול השם!

תשובות הגאונים --ששאלתם גזל הגוי במקום שאין חילול השם מהו. כך ראינו: לענין גזל לא אמרינן חילול השם אלא הלכה רווחת היא כל גזל גוי אסור, ואבדתו מותרת, אבל חילול השם לענין אבידה הוא ... [ו]כל מקום שיש חילול השם אף אבדת הגוי אסורה וכן הלכתא...דאמר רב אשי אסור לגנוב דעת הבריות ואפ' דעתו של גוי.

No hal'c decision on Taintd \$ can be rendered w-o factoring in חילול השם

What constitutes חלוה"ש? Much=subjectv, but clearly: disrepute תורה, ישראל.
Here "public policy"=hal'c construct. And in practice: must judge details. Must consider the extent of the need vs the seriousness of the infraction; the communal context; above all—the degree of חלו"ה או קדו"ה.

Should mention: all above is in relation to individuals or collectivities, but if it is that is in jeopardy—all is permitted. Thus: smuggling in Js in WWII, gun-running to Isr in'48, visas f Russian Js in USSR days. Proof: אסתר

SO: On strictly Hal grounds, this syng *may* accept \$100,000 from Seagram's or Philip Morris or Walmart. Fr p-v מלוה"ש/public policy: not all liquor is dangerous, smoking is indulged in by many people moderately (and besides it is their choice—I would not ban arsenic producers bec some peopley it), and one can buy hammocks as well as hams at Walmart. But, again as matter public policy/שירול השם/would NOT accept \$ from Mafia/drugs/Jews f Jesus

9. I believe tht, aside from חלוה"ש, Hal's moral realism=correct/commendbl. It strikes the right balance between high moral rectitude and realistic assessment of what can be done in the hustle and bustle of daily life. And isn't this generally the way Hal views the world?

10. IN SUM: J commty must assiduously censure/expel those who=thieves לשם שמים; falsfy records f personal/inst'l benefit, who trade in food stamps. They=above all מחלל שם שמים.

Same tm: reject moral vigilantes/perfectionists who set the ethical bars so high, so practically unattainable, that most people throw up their hands in despair and abandon the whole enterprise of personal/collective honesty. *They can b harmful, and we should not hesitate to declare them as such.* There are too many cases of self-appointed mischievous moral monitors who at the drop of a hat—or especially yarmulke—rise with indignation to condemn *all* Haredim (or all Orthodox or all religious Jews or all Jews or all businesses), for the few who succumb to greed, yet are far less strict with those in their own groups who are guilty of illicit sex and ill begotten gains and even murder. The halc way=way of moderation.

דברים פרק ל--כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאת הוא ממך ולא רחקה הוא: יג) ולא (יב) לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: (יד) כי מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה: (יד) כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו:

To finish off the discussion and not keep you in suspense—No, I did not accept the offer from the Moonies. Despite the painful need/beckoning temptation, regardless any המירים, I refused t flirt w חלוה"ש—& I do not regret it.